

Toelichting 7de wijziging Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap HarnaschPolder

1.1. De GR Harnaschpolder dient in overeenstemming te worden gebracht met de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), zoals die na wijziging per 1 juli 2022 luidt.

Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden (*Stb.* 2022, 18). Deze wetswijziging heeft als doel om de democratische legitimatie van GR'en te versterken. Daarnaast richt de wetswijziging zich op het vergroten van participatiemogelijkheden van burgers en belanghebbenden bij de besluitvorming van een GR. Voor GR'en die gericht zijn op bedrijfsvoering of uitvoering, zoals het Bedrijvenschap Harnaschpolder, bepaalt de Wgr dat er slechts over bepaalde onderwerpen afspraken gemaakt moeten worden in de betreffende regeling, namelijk over (i) uittreding; (ii) zienswijzen van gemeenteraden bij bepaalde besluiten; (iii) participatie; en (iv) evaluatie. De inhoud van deze afspraken laat de wetgever over aan de partijen die aan de gemeenschappelijke regeling deelnemen. Ten aanzien van de zienswijzemogelijkheid, participatie en evaluatie geldt dat partijen ook kunnen afspreken dat in de GR niets geregeld wordt over deze onderwerpen. Dit dient dan wel expliciet in de GR te worden bepaald. Dit is in de huidige tekst, concreet in de zevende wijziging, als zodanig bepaald.

De wetswijziging voorziet in twee soorten wijzigingen:

- (i) Wijziging die reeds per 1 juli 2022 is ingegaan met tekstuele gevolgen voor de GR Harnaschpolder; en;
- (ii) Wijzigingen waarvoor het nodig is om de GR Harnaschpolder aan te passen vóór 1 juli 2024.

De gewijzigde Wgr is per 1 juli 2022 in werking getreden. Op dat moment was het streven om per 1 juli 2024 de GR te beëindigen. Daarmee was een wijziging van de GR niet noodzakelijk. Door verscheidene redenen is er vertraging opgelopen in het uitgifteproces. Het is niet meer de verwachting dat het uitgifteproces voor 1 juli 2024 afgerond zal zijn. Om die reden zal de GR alsnog aangepast moeten worden om in overeenstemming te komen met de Wgr. Daarnaast wordt de GR afgestemd op de huidige behoefte waarin wordt meegenomen dat deze zich in een afrondende fase bevindt.

i) Wijziging die reeds per 1 juli 2022 is ingegaan met tekstuele gevolgen voor de GR Harnaschpolder:

- 1. *Begrotingscyclus, artikelen 34 (begroting aan gedeputeerde staten) 34b (kadernota en voorlopige jaarrekening), 35 lid 1 (ontwerpbegroting) en 34 lid 2 (begroting) van de Wgr.*

De wijziging van de begrotingscyclus gaat om de data waarop en de termijnen waarbinnen het dagelijkse bestuur van een openbaar lichaam de betrokken gemeenteraden financiële informatie ten aanzien van het openbaar lichaam moet verstrekken, namelijk de algemene financiële en beleidsmatige kaders (kadernota), de voorlopige jaarrekening en de (ontwerp)begroting. Ten aanzien van het vaststellen van de begroting geldt verder als nieuwe verplichting dat het dagelijks bestuur de gemeenteraden schriftelijk en gemotiveerd in kennis moet stellen van zijn oordeel over de zienswijze die gemeenteraden op de (ontwerp)begroting hebben gegeven.

--- Voorstel / aanpassing:

In de 7de wijziging van de GR zijn de data en termijnen aangepast door te verwijzen naar de wettelijke bepaling. Ook is expliciet worden vastgelegd dat het dagelijks bestuur schriftelijk en gemotiveerd zijn oordeel op de zienswijze van de gemeenteraden kenbaar zal maken aan de gemeenteraden.

Toelichting:

Deze wijziging in data en termijn is momenteel al opgenomen in het besluitvormingsproces. Deze zal worden geformaliseerd in de GR. Ook het afhandelen van de zienswijze van de gemeenteraad verloopt momenteel schriftelijk en gemotiveerd, dit zal ook worden geformaliseerd in de GR.

(ii) Wijzigingen waarvoor het wel nodig is om de GR Harnaschpolder aan te passen. Deze aanpassingen dienen vóór 1 juli 2024 te zijn doorgevoerd in de GR Harnaschpolder.

2. Uittreding (Artikel 9 lid 1 Wgr.)

De GR moet bepalingen bevatten omtrent de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en over de gevolgen van de uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van het openbaar lichaam en de deelnemende gemeenten.

---- Voorstel / aanpassing ----

In de 7de wijziging van de GR wordt toegevoegd dat uittreding gelijk staat aan beëindiging van de GR.

Toelichting:

Als een van de deelnemende partijen wil uittreden, houdt dit een beëindiging van de regeling in gezien deze uit twee partijen bestaat. De huidige GR Harnaschpolder bevat een bepaling over beëindiging van de GR (art 32) en over de verdeling van het vermogen (art 27).

3. Besluiten die onderworpen worden aan een zienswijze (Artikel 10 lid 5 en 6 Wgr)

De GR moet bepalingen bevatten omtrent de besluiten van het bestuur waarover de betrokken gemeenteraden een zienswijze naar voren kunnen brengen. Er kan voor gekozen worden om geen besluiten aan een zienswijze te onderwerpen. Dit moet expliciet uit de GR blijken.

--- Voorstel / aanpassing:

De 7de wijziging van de GR Harnaschpolder benoemt expliciet dat de financiële jaarstukken ter zienswijze worden aangeboden aan de gemeenteraden. De mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen door de raden blijft daartoe beperkt.

Toelichting:

Omdat het schap alleen nog maar uitvoerende taken heeft en zich bovendien in de afrondende fase waarin de uitvoeringsorganisatie zich bevindt, worden er geen besluiten benoemd waarop de gemeenteraden zienswijze naar voren kunnen brengen, afgezien van de financiële jaarstukken.

4. Participatie (Artikel 10 lid 7 en 8 Wgr)

De GR moet bepalingen bevatten omtrent de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid dat op grond van de gemeenschappelijke regeling wordt opgesteld. Uit de GR moet blijken welke besluiten aan participatie onderworpen worden.

Daarbij kan ervoor gekozen worden dat geen besluiten aan participatie onderworpen worden. Dit dient dan uit de gemeenschappelijke regeling te blijken.

--- Voorstel / aanpassing:

De 7de wijziging van de GR Harnaschpolder benoemt expliciet dat er geen besluiten aan participatie onderworpen worden.

Toelichting:

Vanwege de afrondende fase waarin de uitvoeringsorganisatie zich bevindt, worden er geen besluiten benoemd waarop participatie van toepassing wordt verklaard. Er heeft participatie plaatsgevonden bij het vaststellen van de kaders, zoals het bestemmingsplan. Binnen deze kaders wordt er door het bedrijfenschap Harnaschpolder uitvoering gegeven aan het uitgifteproces. Voor de resterende gronduitgifte is er in het kader van het Didam-arrest een publicatie van het voorgenomen besluit. Hierbij kunnen andere belanghebbende partijen van zich laten horen. Daarna volgen er in het planvormings- en vergunningenproces participatiemogelijkheden zoals de wettelijke mogelijkheden voor inspraak, bezwaar en beroep. Het bedrijfenschap Harnaschpolder stimuleert tijdens het uitgifteproces de partijen om in gesprek te gaan met de omgeving over de inpassing van de planning in het gebied.

5. Evaluatie (Artikel 11a Wgr)

De GR moet bepalingen bevatten omtrent de evaluatie van de GR. Ook kan ervoor gekozen worden om niet te evalueren. Dit moet dan expliciet uit de GR blijken.

--- Voorstel / aanpassing:

De 7de wijziging van de GR Harnaspolder bevat een bepaling waaruit blijkt dat de GR zal worden geëvalueerd als integraal onderdeel van het liquidatieproces, de eindevaluatie.

Toelichting:

Het bedrijfenschap Harnaspolder is sinds 2004 actief bezig, in de tussentijd is er veel gebeurd. Het bedrijfenschap Harnaspolder ziet de waarde van een gedegen evaluatie in, niet meer voor de verbetering van de eigen organisatie, maar voor de verbetering van toekomstige en huidig lopende GR'en met als doel een gebiedsontwikkeling. Daarom wordt niet gewacht tot de GR Harnaspolder is geliquideerd.

6. Actieve informatieplicht (Artikel 17 lid 2 en 3 Wgr)

De GR moet bepalingen bevatten omtrent de wijze waarop inlichtingen worden verstrekt aan de betrokken gemeenteraden. Het gaat daarbij om alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.

--- Voorstel / aanpassing:

Continueren huidige aanpak. De GR Harnaspolder bevat al bepalingen omtrent de wijze waarop inlichtingen worden verstrekt aan de betrokken gemeenteraden.

Toelichting:

De gemeenteraden worden door het Dagelijks Bestuur geïnformeerd over de financiële positie van de GR Harnaspolder door middel van de (financiële) verantwoordingsstukken. Hierdoor zijn er voor de gemeenteraden voldoende sturingsmomenten en sturingsmogelijkheden.

1.2 De GR op onderdelen te wijzigen zodat de GR voort kan worden gezet tijdens de afrondende werkzaamheden met een passende bezettingsbehoefte.

Naast het gegeven dat planning van het uitgifte proces vraagt om een wijziging van de GR is er ook een strategische overweging. Het bedrijfenschap Harnaspolder heeft een langdurige juridische procedure lopen waarbij een groot bedrag is gemoeid. Het is niet duidelijk of deze claim overdraagbaar is op een van de deelnemende gemeenten wanneer de GR zou beëindigen. Er wordt geadviseerd om te kiezen voor het zekere boven het onzekere en de GR voort te zetten zolang de procedure loopt. Om de GR Harnaspolder voort te zetten na het afronden van het uitgifteproces wordt er geadviseerd om enkele wijzigingen door te voeren. Het gaat daarbij om de volgende wijzigingen:

- (i) Wijzigingen van de GR Harnaspolder met betrekking tot financiële verplichtingen; en
- (ii) Wijzigingen van de GR Harnaspolder met betrekking tot vergaderfrequentie.

Deze wijzigingen worden hieronder nader toegelicht.

Ad (i): wijzigingen van de GR met betrekking tot financiële verplichtingen:

--- Voorstel / aanpassing:

In de 7de wijziging van de GR Harnaspolder wordt opgenomen dat het opstellen van de halfjaarrapportage, begroting en jaarstukken, voor zover wettelijk mogelijk, zal worden beperkt in geval de laatste gronduitgifte heeft plaatsgevonden.

Het betreft de volgende artikelen:

- Artikel 8 lid 2 en 3
(2) Het algemeen bestuur stelt de algemene financiële en beleidsmatige kaders vast voor de uitoefening van de taken en bevoegdheden. Daartoe stelt het algemeen bestuur jaarlijks in ieder geval een begroting en een grondexploitatieberekening vast, waartoe het dagelijks bestuur een voorstel doet.
(3) Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening, het jaarverslag en een halfjaarrapportage vast.
- Artikel 18 lid 4
(4) Het dagelijks bestuur stelt elk half jaar ten behoeve van het algemeen bestuur een halfjaarrapportage op, waarin die onderwerpen worden opgenomen als waartoe het algemeen bestuur heeft besloten.
- Artikel 25 Begroting
Het dagelijks bestuur stelt jaarlijks een ontwerpbegroting met de daarbij behorende toelichting op voor het daarop volgende jaar.
- Artikel 26 Jaarrekening
Het dagelijks bestuur stelt elk jaar de jaarrekening met een jaarverslag van het voorgaande jaar op.

Toelichting:

Door de vermindering van de financiële verantwoording tot enkel wat wettelijk verplicht is, kunnen de werkzaamheden en de (accountants)kosten worden beperkt in de fase na de het afronden van de gronduitgiften. In deze fase vinden er weinig activiteiten plaats binnen het bedrijfsvaarschap Harnaschpolder vanwege de afhandeling van de juridische claims.

Ad (ii): wijzigingen van de GR met betrekking tot vergaderfrequentie:

--- Voorstel / aanpassing:

In de 7de wijziging van de GR Harnaschpolder wordt opgenomen dat het algemeen bestuur minimaal één keer per jaar vergadert. Deze wijziging betreft het volgende artikel:

Het betreft het volgende artikel:

- Artikel 9 lid 2
Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks ten minste tweemaal en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordelen, dan wel ten minste twee leden dit, onder opgaaf van redenen, schriftelijk verzoeken.

Toelichting:

Door de vermindering van het verplichte aantal vergaderingen van 2 naar 1 per jaar kan na afronding van het uitgifteproces het bestuur bij elkaar komen wanneer er ontwikkelingen zijn in de afronding van de GR Harnaschpolder. Het betreft een minimaal aantal vergaderingen per jaar, er kan ten alle tijden een extra vergadering bijeengeroepen worden.

1.3 Samenvatting voorstel 7de wijziging GR

Een aantal wijzigingen in de Wgr is niet van toepassing voor Bedrijfsvaarschap HarnaschPolder omdat de gemeenteraden deelnemer zijn van de GR HarnaschPolder. De wijzigingen in de Wgr die wel zien op BedrijfsvaarschapHarnaschpolder zijn als volgt verwerkt in de GR HarnaschPolder:

Wijzigingen naar aanleiding van wetswijziging				
#	Wijziging	Geregeld in	Keuze?	Uitwerking in GR
1	Aanpassen termijnen in begrotingscyclus	Artikel 34b kadernota, 35 lid	Nee	Termijnen aanpassen door te verwijzen naar wettelijke

		1 ontwerpbegroting en 34 lid 2 begroting van de Wgr		bepaling
2	Reactie van bestuur op zienswijze van gemeenteraden op begroting en begrotingswijziging	Artikel 35 lid 3 Wgr	Nee	De verplichting tot een schriftelijke en gemotiveerde reactie op zienswijze opnemen in regeling
3	Voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van de uittreding, ook voor het vermogen	Art 9 lid 1 Wgr	Ja	Uittreding gelijkstellen aan beëindiging GR
4	Zienswijze over specifieke besluiten	Art 10 lid 5 en 6 Wgr	Ja	Geen zienswijze mogelijkheden toevoegen
5	Participatie inwoners en belanghebbende	Art 10 lid 7 en 8 Wgr	Ja	Geen participatie mogelijkheden toevoegen
6	Evalueren van de GR	Art 11a Wgr	Ja	Evalueren binnen jaar na afronding uitgifteproces of indien eerder: bij beëindiging GR
7	Actieve informatieplicht door bestuur	Art 17 lid 2 en 3 Wgr	Ja	Status quo

Wijziging naar aanleiding van afronding gemeenschappelijke regeling		
#	Wijziging	In GR opnemen
1	Financiële verantwoording	Minimale vorm binnen wettelijke verplichtingen, na afronding van gronduitgiften.
2	Vergaderfrequentie	Verminderen minimaal aantal overleggen naar 1.

2. Vervolgproces

De regeling is een gemengde regeling waarbij zowel de raden als de colleges van B&W van de gemeenten Den Haag en Midden-Delfland deelnemer zijn. De GR Harnschpolder kan worden gewijzigd op voorstel van het algemeen bestuur (AB) bij eensluidende besluiten van de colleges en de raden van de deelnemende gemeenten. Hieronder het proces op hoofdlijnen:

1. Dagelijks bestuur (DB) legt de ontwerpregeling voor aan AB en AB legt het voor aan de colleges van B&W;
2. Colleges nemen een voorgenomen besluit tot wijziging en leggen de ontwerpregeling voor aan de gemeenteraden voor toestemming met recht van amendement, waarbij toestemming slechts kan worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang;
3. Colleges nemen ten aanzien van amendementen en eventuele wijzigingen een standpunt in en maken deze kenbaar bij het bestuur van de GR;
4. Definitieve ontwerpregeling wordt vastgesteld door AB in een wijzigingsbesluit. Wijziging treedt in werking op de in het wijzigingsbesluit aangegeven dag. De wijziging treedt niet in werking voordat zij is bekend gemaakt;
5. College van de grondgebiedgemeente (Midden-Delfland) draagt zorg voor de toezending van de wijziging van de regeling aan gedeputeerde staten en draagt zorg voor bekendmaking van de wijziging van de regeling.